

Rozkład materiału i plan dydaktyczny Planeta Nowa dla klasy 6

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
I. Współrzędne geograficzne					
1.	Czym są współrzędne geograficzne?	<ul style="list-style-type: none"> cechy południków i równoleżników podział kuli ziemskiej na półkulę wschodnią i półkulę zachodnią podział kuli ziemskiej na półkulę północną i półkulę południową długość geograficzna i szerokość geograficzna współrzędne geograficzne położenie geograficzne wybranych punktów na globusie i mapie zastosowanie GPS do wyznaczania współrzędnych geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników wskazuje na globusie południki i równoleżniki wskazuje południk 0°, półkulę wschodnią i półkulę zachodnią wskazuje równik, półkulę północną i półkulę południową wyjaśnia znaczenie terminów: <i>współrzędne geograficzne</i>, <i>długość geograficzna</i> i <i>szerokość geograficzna</i> podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne i szerokości geograficznej odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub w komputerze 	VI.1 VI.2 VI.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook globusy indukcyjne – rysowanie południków i równoleżników globusy fizyczne – wskazywanie południków i równoleżników oraz półkul; północnej, południowej, wschodniej i zachodniej praca z tekstem z podręcznika – omówienie cech południków i równoleżników burza mózgów – współrzędne geograficzne, długość geograficzna i szerokość geograficzna omówienie zasad działania odbiorników GPS
2.	Współrzędne geograficzne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> lokalizowanie miejsc na powierzchni Ziemi za pomocą współrzędnych geograficznych rozciągłość południkowa i rozciągłość równoleżnikowa 	<ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematyczno-geograficzne punktów i obszarów na mapach świata i Europy sporządzonych w różnych skalach wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa</i>, <i>rozciągłość równoleżnikowa</i> oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i GPS 	VI.1 VI.2 VI.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook określanie położenia matematyczno-geograficznego punktów i obszarów na mapach świata i Europy sporządzonych w różnych skalach ćwiczenia w wyznaczaniu współrzędnych geograficznych na globusie oraz na mapach ogólnogeograficznych i drogowych ćwiczenia we wskazywaniu obiektów na mapie na podstawie współrzędnych geograficznych obliczanie rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej między dwoma punktami na mapie prezentowanie przykładów praktycznego wykorzystania odbiorników GPS
3.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Współrzędne geograficzne</i>	<ul style="list-style-type: none"> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 			

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
II. Ruchy Ziemi					
4.	Ziemia w Układzie Słonecznym	<ul style="list-style-type: none"> budowa Układu Słonecznego rodzaje ciał niebieskich w Układzie Słonecznym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Układu Słonecznego wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteor, kometa</i> podaje różnicę między gwiazdą a planetą rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji i podaje ich nazwy 	V	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook praca z tekstem z podręcznika – znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteor, kometa</i> analiza infografiki <i>Planety Układu Słonecznego</i> burza mózgów – różnice między Ziemią a innymi planetami Układu Słonecznego
5.	Ruch obrotowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> cechy ruchu obrotowego Ziemi następstwa ruchu obrotowego Ziemi: dzień i noc oraz pozorna wędrówka Słońca po niebie pozorna wędrówka Słońca po niebie w różnych porach roku obserwacja pozornej wędrówki Słońca po niebie z użyciem gnomonu związek między ruchem obrotowym Ziemi a występowaniem stref czasowych umowna linia zmiany daty 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ruch obrotowy Ziemi, doba, górowanie Słońca, wysokość górowania Słońca</i> demonstruje ruch obrotowy Ziemi z wykorzystaniem modeli Słońca i Ziemi (globusa) podaje cechy ruchu obrotowego Ziemi wymienia następstwa ruchu obrotowego Ziemi omawia na podstawie ilustracji występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego Ziemi omawia pozorną wędrówkę Słońca po niebie na podstawie ilustracji omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji wyjaśnia na podstawie ilustracji zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub cienia drzewa wyjaśnia zależność między ruchem obrotowym a różnicą czasu na Ziemi omawia przebieg linii zmiany daty 	V.1 V.2 V.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook demonstracja ruchu obrotowego Ziemi z wykorzystaniem modeli analiza ilustracji – postęp ruchu obrotowego Ziemi na przykładowie południka przechodzącego przez Warszawę analiza ilustracji – pozorna wędrówka Słońca po niebie w różnych porach roku analiza mapy stref czasowych i przebiegu linii zmiany daty prezentacja multimedialna – następstwa ruchu obrotowego Ziemi analiza ilustracji – obserwacja pozornej wędrówki Słońca z użyciem gnomonu
6.	Ruch obiegowy Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> cechy ruchu obiegowego Ziemi zmiany oświetlenia Ziemi podczas ruchu obiegowego w pierwszych dniach astronomicznych pór roku zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku zjawiska dnia polarnego i nocy polarnej 	<ul style="list-style-type: none"> demonstruje ruch obiegowy Ziemi z wykorzystaniem modeli omawia cechy ruchu obiegowego Ziemi przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji wyjaśnia, jak się zmienia wysokość górowania Słońca w różnych miejscach na Ziemi omawia zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej 	V.4 V.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook demonstracja ruchu obiegowego Ziemi z wykorzystaniem modeli analiza ilustracji – zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku analiza tekstu w podręczniku <i>Jak się zmienia długość dnia i nocy w ciągu roku?</i> prezentacja multimedialna – następstwa ruchu obiegowego Ziemi

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
7.	Strefy oświetlenia Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> kryteria wyróżniania stref oświetlenia Ziemi i przebieg granic tych stref cechy stref oświetlenia Ziemi oświetlenie Ziemi a różnicowanie klimatu i krajobrazów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kryteria wyróżniania stref oświetlenia Ziemi wskazuje na mapie i globusie strefy oświetlenia Ziemi oraz przebieg granic tych stref charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem wysokości gorowania Słońca, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym różnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi na podstawie map 	V.6	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook analiza infografiki z podręcznika <i>Charakterystyka stref oświetlenia Ziemi</i> wskazywanie na globusie i mapie ogólnogeograficznej stref oświetlenia Ziemi i granic tych stref charakteryzowanie na podstawie ilustracji stref oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem wysokości gorowania Słońca, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku wykazywanie związku między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym różnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi na podstawie mapy stref klimatycznych i mapy stref krajobrazowych – zamieszczonych w podręczniku
8.	Lekcja powtórzeniowa	Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	V.1 V.2 V.3 V.4 V.5. V.6	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook 	
9.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ruchy Ziemi</i> <ul style="list-style-type: none"> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 				
III. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy					
10.	Polożenie i ukształtowanie powierzchni Europy	<ul style="list-style-type: none"> położenie i granice kontynentu europejskiego linia brzegowa Europy wybrane typy wybrzeży ukształtowanie powierzchni Europy 	<ul style="list-style-type: none"> omawia położenie Europy i przebieg jej granic na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy charakteryzuje linię brzegową Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy uczeń rozpoznaje przykładowe typy wybrzeży w Europie przedstawione na fotografiach. opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy porównuje ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy 	VII.1 VII.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook omówienie położenia i przebiegu granic Europy i charakteryzowanie jej linii brzegowej z wykorzystaniem mapy ogólnogeograficznej analiza infografiki w podręczniku <i>Linia brzegowa Europy</i> opisywanie ukształtowania powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej tego kontynentu analiza porównawcza – ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
11.	Wulkany i trzęsienia ziemi na Islandii	<ul style="list-style-type: none"> • budowa płytowa litosfery • położenie geograficzne Islandii • położenie Islandii na granicy płyt litosfery • elementy krajobrazu Islandii: gorące źródła, wulkany • wpływ budowy geologicznej na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii • obszary występowania trzęsień ziemi i wulkanów na świecie • skutki wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi 	<p>omawia budowę płytową litosfery na podstawie mapy świata</p> <p>opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata</p> <p>charakteryzuje położenie Islandii na granicy płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej świata</p> <p>wymienia charakterystyczne elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii</p> <p>wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, bazalt</i></p> <p>opisuje warunki występowania gejzerów na Islandii</p> <p>wyjaśnia wpływ położenia Islandii na granicy płyt litosfery na występowanie tam wulkanów i trzęsień ziemi</p> <p>wymienia przykłady innych obszarów występowania trzęsień ziemi i wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i ogólnogeograficznej</p> <p>omawia skutki wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi na podstawie dodatkowych źródeł informacji</p>	VII.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omówienie budowy płytowej litosfery na podstawie mapy świata • opisanie położenia geograficznego Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata • omówienie położenia Islandii na podstawie mapy płyt litosfery z podręcznika oraz infografiki <i>Położenie Islandii na granicy płyt litosfery</i> • analiza fotografii – charakterystyczne elementy krajobrazu Islandii • analiza wpływu położenia Islandii na granicy płyt litosfery na występowanie tam wulkanów i trzęsień ziemi na podstawie mapy geologicznej • analiza mapy – inne obszary występowania trzęsień ziemi i wulkanów na świecie • prezentacja multimedialna lub wyświetlanie filmu na temat skutków wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi
12.	Zróżnicowanie klimatyczne Europy	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat Europy: oświetlenie Ziemi, położenie między Oceanem Atlantyckim a Azją, prądy morskie, ukształtowanie powierzchni • strefy klimatyczne oraz typy i odmiany klimatu w Europie • cechy różnych typów i odmian klimatu Europy • klimat a roślinność Europy 	<p>wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy</p> <p>określa na podstawie mapy, w których strefach oświetlenia Ziemi leży Europa</p> <p>przedstawia kryteria wyróżniania stref klimatycznych</p> <p>wymienia strefy klimatyczne oraz wybrane typy i odmiany klimatu na podstawie mapy klimatycznej Europy</p> <p>podaje różnice między strefami klimatycznymi występującymi w Europie</p> <p>omawia cechy różnych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów</p> <p>wskazuje na mapie klimatycznej Europy obszary, na których panują różne typy oraz odmiany klimatu</p> <p>omawia strefy klimatyczne oraz charakterystyczną roślinność w Europie na podstawie klimatogramów i fotografii</p>	VII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omówienie czynników wpływających na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • określenie, w których strefach oświetlenia Ziemi leży Europa • analiza tekstu z podręcznika dotyczącego kryteriów wyróżniania stref klimatycznych • analiza stref klimatycznych oraz wybranych typów i odmian klimatu z wykorzystaniem mapy klimatycznej Europy • burza mózgów – różnice między poszczególnymi strefami klimatycznymi Europy • omówienie cech różnych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wskazywanie na mapie klimatycznej Europy obszarów, na których występują różne typy i odmiany klimatu • omówienie stref klimatycznych i charakterystycznej dla nich roślinności na podstawie klimatogramów i fotografii

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
13.	Podział polityczny Europy	<ul style="list-style-type: none"> liczba państw Europy zmiany na mapie politycznej Europy pod koniec XX w. przyczyny i skutki integracji europejskiej rola Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia największe i najmniejsze kraje Europy oraz wskazuje je na mapie politycznej wymienia państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. i wskazuje je na mapie politycznej Europy wyjaśnia, w jakim celu powstała Unia Europejska przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy 	VII.2	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook wskazywanie na mapie politycznej największych i najmniejszych krajów Europy analiza zmian na mapie politycznej Europy pod koniec XX w. wskazywanie na mapie politycznej Europy nowych państw powstałych na przełomie lat 80. i 90. XX w. burza mózgów – znaczenie Unii Europejskiej na świecie oraz dla mieszkańców państw członkowskich
14.	Rozmieszczenie ludności. Starzenie się społeczeństw	<ul style="list-style-type: none"> czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie gęstość zaludnienia w Europie liczba ludności Europy na tle liczby ludności świata zmiany liczby ludności Europy struktura wieku i płci ludności Europy piramidy wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie proces starzenia się ludności w Europie i jego konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie charakteryzuje zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Europie omawia gęstość zaludnienia w Europie na podstawie mapy porównuje liczbę ludności Europy z liczbą ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresu przedstawia zmiany liczby ludności Europy analizuje strukturę ludności na podstawie przykładowej piramidy wieku i płci porównuje piramidy wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie analizuje przyczyny i konsekwencje starzenia się społeczeństw w Europie 	VII.6 VII.7	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook określanie czynników wpływających na rozmieszczenie ludności Europy z wykorzystaniem metody rybiego szkieletu omawianie zróżnicowania rozmieszczenia ludności w Europie analiza gęstości zaludnienia w Europie na podstawie mapy analiza wykresu – porównywanie liczby ludności Europy z liczbą ludności innych kontynentów analiza piramidy wieku i płci wybranego społeczeństwa, np. Polski porównywanie piramid wieku i płci społeczeństwa młodego i społeczeństwa starzejącego się w Europie praca z tekstem z podręcznika – przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
15.	Zróżnicowanie ludności Europy. Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji ludności w Europie • kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie • skutki migracji w Europie • grupy narodowościowe i językowe w krajach Europy • przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • zróżnicowanie religijne i kulturowe Europy oraz jego skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny migracji ludności w Europie • wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie • omawia przyczyny nielegalnej migracji do Europy • ocenia skutki migracji w Europie • wymienia grupy narodowościowe i językowe w Europie • przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne Europy • przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego i religijnego ludności Europy 	VII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza schematu z podręcznika <i>Przyczyny migracji</i> • praca z tekstem z podręcznika oraz mapą Europy – kraje imigracyjne i emigracyjne • omawianie przyczyn nielegalnej migracji do Europy • burza mózgów – skutki migracji w Europie • analiza mapy ludów zamieszkujących Europę • analiza przyczyn zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności Europy • charakteryzowanie zróżnicowania kulturowego i religijnego ludności w Europie • praca z tekstem z podręcznika <i>Skutki zróżnicowania ludności Europy</i>
16.	Wielkie miasta Europy: Paryż i Londyn	<ul style="list-style-type: none"> • krajobraz wielkomiejski • największe miasta Europy • warunki życia w mieście • podobieństwa i różnice między największymi miastami Europy – Londynem i Paryżem • znaczenie Londynu i Paryża na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów • przedstawia zalety i wady życia w mieście • wskazuje podobieństwa i różnice między największymi miastami Europy – Londynem i Paryżem – na podstawie map • charakteryzuje rolę Londynu i Paryża w światowej gospodarce, polityce i kulturze oraz wymienia funkcje tych miast 	VII.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • burza mózgów – krajobraz wielkomiejski • analiza wykresów słupkowych – największe miasta Europy i świata • mapa myśli – zalety i wady życia w mieście • wskazywanie największych miast Europy i świata na mapie politycznej lub ogólnogeograficznej • wskazywanie podobieństw i różnic między największymi miastami Europy – Londynem i Paryżem – na podstawie map układu przestrzennego • burza mózgów – znaczenie Paryża i Londynu w gospodarce, polityce i kulturze
17.	Lekcja powtórzeniowa	Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		VII.1 VII.2 VII.3 VII.4 VII.5 VII.6 VII.7 VII.8 VII.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
18.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału Środowisko przyrodnicze i ludność Europy	<ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 			

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
IV. Gospodarka Europy					
19.	Rolnictwo Danii i Węgier	<ul style="list-style-type: none"> • zadania i funkcje rolnictwa • warunki przyrodnicze i pozaprzrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie • cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier • Węgier wpływające na rozwój rolnictwa • struktura użytkowania ziemi w Danii i na Węgrzech • struktura upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech • porównanie rolnictwa Danii i Węgier 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zadania i funkcje rolnictwa jako ważnego sektora gospodarki w Europie • wymienia warunki przyrodnicze i pozaprzrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie • porównuje sprzyjające rozwojowi rolnictwa cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy • omawia strukturę upraw i hodowli zwierząt w Danii i na Węgrzech na podstawie wykresów i map tematycznych • porównuje cechy rolnictwa Danii i Węgier z uwzględnieniem wydajności rolnictwa na podstawie danych statystycznych 	VII.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • praca z tekstem z podręcznika – zadania i funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki w Europie • omawianie warunków przyrodniczych i pozaprzrodniczych rozwoju rolnictwa w Europie na podstawie map tematycznych i schematu • porównywanie sprzyjających rozwojowi rolnictwa cech środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy • omawianie struktury upraw i hodowli zwierząt w Danii i na Węgrzech na podstawie wykresów i map rolnictwa • analiza wykresów słupkowych – porównywanie cech rolnictwa Danii i Węgier z uwzględnieniem wydajności rolnictwa
20.	Przemysł i usługi we Francji	<ul style="list-style-type: none"> • zadania i funkcje przemysłu • działy przetwórstwa przemysłowego • czynniki rozwoju przemysłu we Francji • nowoczesny przemysł we Francji i technopolie • francuskie wyroby przemysłowe • nowoczesne usługi we Francji • struktura zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki oraz struktura PKB Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady produktów wytwarzanych w różnych działach przetwórstwa przemysłowego • omawia zadania i funkcje przemysłu jako sektora gospodarki • przedstawia główne działy przetwórstwa przemysłowego we Francji na podstawie diagramu kołowego • omawia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • wskazuje na mapie Francji największe technopolie • wymienia przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • omawia znaczenie nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe • omawia znaczenie nowoczesnych usług we Francji • przedstawia strukturę zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki i strukturę PKB Francji na podstawie diagramów kołowych 	VII.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • praca z tekstem – zadania i funkcje przemysłu • analiza diagramu kołowego – główne działy przetwórstwa przemysłowego we Francji • omawianie czynników rozwoju przemysłu we Francji na podstawie tekstu z podręcznika • analiza mapy gospodarczej z podziałem – rozmieszczenie działów nowoczesnego przetwórstwa przemysłowego oraz technopolii • metody aktywizujące (np. burza mózgów – znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe) • omawianie znaczenia nowoczesnych usług we Francji na podstawie tekstu i fotografii • analiza diagramów kołowych – struktura zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki i struktury PKB Francji

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
21.	Energistyka w Europie	<ul style="list-style-type: none"> odnawialne i nieodnawialne źródła energii związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii struktura produkcji energii elektrycznej w wybranych krajach Europy rodzaje elektrowni zalety i wady różnych rodzajów elektrowni odnawialne źródła energii w Europie zmiany w stopniu wykorzystania źródeł energii w Europie w XX i XXI w. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie omawia wpływ środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii omawia strukturę produkcji energii w wybranych krajach Europy na podstawie diagramów kołowych wymienia rodzajów elektrowni przedstawia zalety i wady różnych rodzajów elektrowni omawia zmiany w stopniu wykorzystania źródeł energii w Unii Europejskiej w XX i XXI w. na podstawie wykresu 	VII.11	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook analiza schematu <i>Źródła energii elektrycznej</i> analiza czynników wpływających na strukturę produkcji energii w Europie omawianie wpływu środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii analiza mapy i diagramów kołowych – struktura produkcji energii w wybranych krajach Europy porównanie rodzajów elektrowni na podstawie fotografii określanie zalet i wad różnych rodzajów elektrowni z użyciem metody rybiego szkieletu omawianie zmian w stopniu wykorzystania źródeł energii w Unii Europejskiej w XX i XXI w. na podstawie wykresu
22.	Turystyka w Europie Południowej	<ul style="list-style-type: none"> walory przyrodnicze i walory kulturowe Europy Południowej infrastruktura turystyczna krajów śródziemnomorskich atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej rola turystyki w gospodarce krajów Europy Południowej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia walory przyrodnicze i walory kulturowe Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii wymienia elementy infrastruktury turystycznej w krajach śródziemnomorskich na podstawie fotografii wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii omawia znaczenie turystyki dla krajów śródziemnomorskich z wykorzystaniem wykresów dotyczących liczby turystów i wysokości przychodów z turystyki 	VII.13	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook omawianie walorów przyrodniczych i kulturowych Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii omawianie elementów infrastruktury turystycznej w krajach śródziemnomorskich na podstawie fotografii i tekstu z podręcznika wymienianie atrakcji turystycznych w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie infografiki <i>Atrakcje turystyczne Europy Południowej</i> analiza wykresów dotyczących liczby turystów odwiedzających wybrane państwa oraz wielkości wpływów z turystyki – znaczenie turystyki dla krajów śródziemnomorskich pogadanka na temat roli turystyki w gospodarce krajów Europy Południowej
23.	Lekcja powtórzeniowa	Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		VII.10 VII.11 VII.12 VII.13 VII.14	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook
24.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Gospodarka Europy</i>	<ul style="list-style-type: none"> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela 			

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
V. Sąsiedzi Polski					
25.	Zmiany w przemyśle Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> rola przemysłu w niemieckiej gospodarce zmiany zachodzące w przemyśle w Niemczech od lat 60. XX w. restrukturyzacja przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii nowoczesne przetwórstwo przemysłowe działalność sektora kreatywnego w Nadrenii Północnej-Westfalii 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę i znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. przedstawia główne kierunki zmian w przemyśle w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy wyjaśnia, czym jest sektor kreatywny i jakie jest jego znaczenie w Nadrenii Północnej-Westfalii 	VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook pogadanka wprowadzająca – rola i znaczenie przemysłu w gospodarce niemieckiej analiza struktury zatrudnienia w poszczególnych działach przemysłu w Niemczech na podstawie diagramu kołowego omawianie na podstawie tekstu z podręcznika przyczyn zmian zachodzących w przemyśle w Niemczech od lat 60. XX w. przedstawianie głównych kierunków zmian w przemyśle w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie fotografii oraz infografiki <i>Nowoczesny przemysł Nadrenii Północnej-Westfalii</i> prezentacja multimedialna – rola sektora kreatywnego w Nadrenii Północnej-Westfalii
26.	Turystyczne atrakcje Czech i Słowacji	<ul style="list-style-type: none"> środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji znaczenie turystyki w Czechach i na Słowacji objekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> znajdujące się w Czechach i na Słowacji 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej wymienia podobieństwa i różnice między środowiskiem przyrodniczym Czech a środowiskiem przyrodniczym Słowacji wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji wymienia przykładowe obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> znajdujące się w Czechach i na Słowacji uzasadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym 	VIII.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) Multibook omawianie cech środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji z wykorzystaniem mapy ogólnogeograficznej burza mózgów – podobieństwa i różnice między środowiskiem przyrodniczym Czech a środowiskiem przyrodniczym Słowacji charakteryzowanie walorów przyrodniczych i kulturowych Czech i Słowacji na podstawie tekstu, mapy oraz fotografii z podręcznika omawianie znaczenia turystyki aktywnej na Słowacji prezentacja multimedialna – skarby z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> znajdujące się w Czechach i na Słowacji. analiza infografiki przygotowanie listy argumentów uzasadniających tezę, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągnięcia celów
27.	Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe Litwy i Białorusi	<ul style="list-style-type: none"> • środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi • czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje środowisko przyrodniczego Litwy i Białorusi na podstawie map ogólnogeograficznych • porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie map i fotografii • przedstawi atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy i fotografii • korzystając z mapy, projektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś 	VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza mapy ogólnogeograficznej – cechy środowiska przyrodniczego Litwy i Białorusi • porównywanie walorów przyrodniczych Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii • przedstawianie atrakcji turystycznych Litwy i Białorusi na podstawie mapy i fotografii • burza mózgów – czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • projektowanie wycieczki na Litwę i Białoruś z wykorzystaniem map, fotografii i innych źródeł
28.	Współczesne problemy Ukrainy	<ul style="list-style-type: none"> • warunki naturalne Ukrainy • surowce mineralne Ukrainy • gospodarka Ukrainy • konflikty na Ukrainie i ich konsekwencje • problemy ludności na Ukrainie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia warunki naturalne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy • podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę • podaje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • omawia przyczyny zmian liczby ludności Ukrainy 	VIII.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omawianie warunków naturalnych Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • praca z mapą ogólnogeograficzną – cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy, które sprzyjają rozwojowi gospodarki • analiza mapy gospodarczej – występowanie surowców mineralnych na Ukrainie • określanie przyczyn konfliktów na Ukrainie – sporządzenie osi czasu przedstawiającej przebieg wydarzeń politycznych • praca z mapą – wskazywanie obszarów objętych konfliktami • praca z mapą – konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • charakteryzowanie przyczyn problemów ludnościowych na Ukrainie z wykorzystaniem wykresu i schematu

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych. Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
29.	Zróżnicowanie przyrodnicze i gospodarcze Rosji	<ul style="list-style-type: none"> • środowisko przyrodnicze Rosji • surowce mineralne i okręgi przemysłowe Rosji • znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji • rolnictwo i usługi w Rosji • wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy charakterystyczne środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia największe krainy geograficzne Rosji • wskazuje miejsca występowania najważniejszych surowców mineralnych oraz największe okręgi przemysłowe na mapie gospodarczej Rosji • charakteryzuje czynniki decydujące o lokalizacji największych okręgów przemysłowych Rosji na podstawie mapy • omawia znaczenie przemysłu dla gospodarki Rosji • omawia cechy rolnictwa Rosji • wymienia główne uprawy na podstawie mapy gospodarki Rosji • omawia rolę usług w Rosji • przedstawia wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję 	VIII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • omawianie cech charakterystycznych środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • praca z mapą ogólnogeograficzną – wskazywanie największych krain geograficznych Rosji • analiza mapy gospodarczej – najważniejsze surowce mineralne Rosji oraz największe okręgi przemysłowe w tym kraju • charakteryzowanie czynników decydujących o lokalizacji największych okręgów przemysłowych Rosji na podstawie mapy gospodarczej • omawianie znaczenia przemysłu dla gospodarki Rosji na podstawie tekstu z podręcznika • omawianie cech rolnictwa Rosji na podstawie tekstu z podręcznika • analiza mapy gospodarczej pod kątem najważniejszych upraw w Rosji • omawianie znaczenia usług w gospodarce Rosji na podstawie tekstu oraz diagramu kołowego z podręcznika • burza mózgów – wpływ konfliktów na Ukrainie na Rosję
30.	Relacje Polski z sąsiadami	<ul style="list-style-type: none"> • stosunki Polski z sąsiadami • przykłady współpracy Polski z sąsiadami • znaczenie euroregionów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje stosunki Polski z Rosją, Niemcami oraz innym wybranym sąsiednim krajem • wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiadami • wymienia wybrane euroregiony i wskazuje je na mapie • omawia znaczenie euroregionów i ich wspólne działania dla rozwoju gospodarki, turystyki i kultury na obszarach przygranicznych 	VIII.6 VIII.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • prezentacja multimedialna – stosunki Polski z sąsiadami: Rosją, Litwą, Białorusią, Ukrainą, Czechami, Słowacją i Niemcami • wymienianie przykładów współpracy Polski z sąsiadami • praca z mapą – wskazywanie poszczególnych euroregionów oraz szukanie euroregionu, który znajduje się najbliżej szkoły • omawianie znaczenia euroregionów oraz ich wspólnych działań dla rozwoju gospodarki, turystyki i kultury na obszarach przygranicznych (na podstawie źródeł informacji)
31.	Lekcja powtórzeniowa	Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		VIII.1 VIII.2 VIII.3 VIII.4 VIII.5 VIII.6 VIII.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 6 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook
32.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Sąsiedzi Polski</i>	• Test sprawdzający – Książka Nauczyciela			